

Krzyż Wolności i Solidarności

<https://kwis.ipn.gov.pl/kwi/uroczystosci/19577,Uroczystosc-wreczenia-Krzyzy-Wolnosci-i-Solidarnosci-Laskarzew-Deblin-Zawoda-kSk.html>
27.02.2026, 14:04

Uroczystość wręczenia Krzyży Wolności i Solidarności – Łaskarzew, Dęblin, Zawoda k/Skierbieszowa, 24 lutego 2022

24 lutego 2022 roku miało miejsce uroczyste wręczenie odznaczeń państwowych Krzyży Wolności i Solidarności. W imieniu Prezydenta RP aktu dekoracji dokonał zastępca prezesa IPN dr hab. Krzysztof Szwagrzyk. Odznaczenia otrzymali: Władysław Kotłęga, Augustyn Szozda, Stanisław Jan Wójcik.

Biogramy odznaczonych:

Władysław Kotłęga

{GALERIA:688925}

Od chwili powstania NSZZ „Solidarność” na terenie Zakładów Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego „Hortex” w Rykach aktywnie zaangażował się w działalność tego związku. Był członkiem Komisji Zakładowej w ZPOW „Hortex”, uczestniczył w akcjach propagandowych. Po wprowadzeniu stanu wojennego brał udział w zorganizowaniu strajku okupacyjnego na terenie ZPOW „Hortex” w dniu 16.12.1981 r. na znak solidarności ze strajkującą załogą Zakładów Azotowych w Puławach. Za organizację i udział w strajku w dniu 18.12.1981 r. został internowany na podstawie decyzji nr 101/81 wydanej przez Komendanta KWMO w Lublinie. Osadzony w ośrodku odosobnienia we Włodawie. Decyzja o uchyleniu internowania wydana została 13.01.1982 r. Po zwolnieniu z internowania Władysław Kotłęga był kontrolowany operacyjnie w ramach kwestionariusza ewidencyjnego krypt. „Mały” jako kolporter wydawnictw bezdebitowych, utrzymujący kontakty z innymi działaczami podziemia solidarnościowego.

Augustyn Szozda

{GALERIA:688919}

W latach 1980-1981 był działaczem NSZZ „Solidarność” Rolników Indywidualnych na terenie woj. zamojskiego, zaangażowanym w tworzenie struktur związkowych w gminie Skierbieszów.

Po ich powstaniu został wiceprzewodniczącym Zarządu Gminnego NSZZ „Solidarność” RI w Skierbieszowie. W latach 1982-1989, jako aktywny działacz NSZZ „S” RI „prezentujący negatywną postawę” i utrzymujący kontakty z innymi działaczami z terenu województwa zamojskiego był inwigilowany i objęty kontrolą operacyjną. W 1988 r. Pan Augustyn Szozda podjął działania zmierzające do wznowienia legalnej działalności NSZZ „Solidarność” RI. Aktywnie pomagał w przywracaniu do działania struktur wiejskich i gminnych w Skierbieszowie.

Stanisław Jan Wójcik

{GALERIA:688922}

Był działaczem opozycyjnym na terenie Łaskarzewa i Garwolina, założycielem NSZZ „Solidarność” w ZPO „CORA” w Garwolinie, gdzie pełnił funkcję Przewodniczącego Komitetu Zakładowego NSZZ „Solidarność” od listopada 1980 r. do maja 1989 r. Był inwigilowany w okresie między styczniem 1981 r., a wrześniem 1982 r. przez Służbę Bezpieczeństwa z powodu pełnienia funkcji przewodniczącego KZ „Solidarność” w Zakładach Przemysłu Odzieżowego „Cora” w Garwolinie. Z powodu swojej działalności (organizował w domu spotkania po ogłoszeniu stanu wojennego) został zwolniony z pracy na polecenie Komitetu Miejskiego PZPR w Garwolinie w pierwszych dniach stanu wojennego. W materiałach archiwalnych odnaleziono zapisy świadczące o zainteresowaniu SB osobą Stanisława Wójcika w 1982 i 1983 roku.

Krzyże Wolności i Solidarności nadaje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej. Otrzymują je działacze opozycji antykomunistycznej z lat 1956-1989 za zasługi w działalności na rzecz niepodległości i suwerenności Polski oraz respektowania praw człowieka w PRL. Odznaczenie wzorowane jest na przedwojennych Krzyżach i Medalach Niepodległości.